

**PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING,
TRAKASSERIER OCH AKTIVA ÅTGÄRDER
MOT DISKRIMINERING
2021**

HERRGÅRDSGYMNASIET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Syfte och mål
  - 1.1 Delaktighet
2. Hälsöfrämjande arbete
3. Förebyggande arbete
  - 3.1 Undersöka
  - 3.2 Sammanställning av resultat
  - 3.3 Sammanfattande analys
4. Åtgärder
  - 4.1 Aktiviteter och tidsplan
    - 4.1.1 Systematiskt kvalitetsarbete
    - 4.1.2 Aktiva åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna
  - 4.2 Åtgärdsrutin
5. Följa upp och utvärdera

1. SYFTE OCH MÅL

Syftet med denna plan är att vi på Herrgårdsgymnasiet ska arbeta med elevernas lika rättigheter. Likabehandlingsarbetet regleras av tre regelverk; Diskrimineringslagen (2008:567), Skollagen (2010:800) och Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197).

Från och med den 1 januari 2017 gäller nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kap. Diskrimineringslagen. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation vilket vi har valt att redovisa i form av en *Plan mot kränkande behandling, trakasserier och aktiva åtgärder mot diskriminering* enligt 6 kap. 8§ Skollagen.

Lagarna ställer krav på att vi bedriver ett målinriktat arbete för att främja elevernas rättigheter och trivsel samt förebygga trakasserier och kränkande behandling. Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skolan har också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Tillsynsmyndigheter är Diskrimineringsombudsmannen <https://www.do.se/> och Barn- och elevombudet <https://beo.skolinspektionen.se/BEO/>

1.1 Delaktighet

Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel. Vid utvecklingssamtal och klasstid ges möjlighet till diskussion runt trygghetsfrågor.

Vårdnadshavare (när elev är under 18 år) får fortlöpande information om det pågående arbetet vid kontakt med skolan, via skolans närvaroportal samt på utvecklingssamtal. Vårdnadshavare kontaktas om deras barn är inblandade i kränkingsärenden. Observera att det är skolan som äger ärendet och har utrednings- och åtgärdsskyldighet och måste utreda och åtgärda även om vårdnadshavare inte samtycker. Det är skolan som gör bedömningarna och vidtar åtgärder som bygger på dessa.

När elev är 18 år och äldre så sker inte kontakt med vårdnadshavare längre automatiskt utan endast med elevens samtycke. Dock är närvaro samt betyg en allmän handling.

Rektor är ansvarig för upprättandet av plan mot kränkande behandling, trakasserier och aktiva åtgärder mot diskriminering. All personal i skolan skall vara väl förtrogen med planen och har ansvar för att följa denna samt hålla sig uppdaterad. En aktuell version av plan mot kränkande behandling finns lätt tillgänglig på skolans hemsida.

2. HÄLSOFRÄMJANDE ARBETE

Planen som upprättas för 2021 redovisas till personal i februari. Genomgång av plan för elever sker därefter fortlöpande av mentorer ut i klasserna och säkerställer att eleverna får likvärdig information.

Planerade främjande aktiviteter

- Systematiskt kvalitetsarbete: att använda och utgå från det kommunövergripande årshjulet och enhetens tidsplan för att utveckla det främjande/förebyggande arbetet och stärka rutiner.
- Normmedvetet förhållningssätt: personalen ska stärkas i kunskapen om normer och arbeta utifrån detta förhållningssätt.
- All personal ska utgå ifrån skolans värdegrund i sitt bemötande av elever, vårdnadshavare och kollegor och skapa och vårda sina relationer.
- Arbeta med begrepp inom likabehandlingsarbetet och kring normer med elever och personal enligt det kommunövergripande årshjulet.
- Fortsatt arbete med skolövergripande aktiviteter utifrån det kommunövergripande årshjulet för att främja ett normmedvetet förhållningssätt. Elevehälsan planerar under ht21 för en temadag för elever med en gästföreläsare kring normer.

3. FÖREBYGGANDE ARBETE

Arbetet bygger på årshjulet för uppföljning och utvärdering

3.1 Undersöka

Underlag för kartläggning

Kurator sammanställer och analyserar materialet för föregående år i slutet på höstterminen och därefter formuleras direkta och förebyggande åtgärder inför nästa års plan.

- Elevenkät ht20
- Elevenkät vt 2020
- Enkät kring elevens röst ht20
- Incidentrapporter
- Utredningar av kränkning och trakasserier
- Tillbudsrapporter
- Skolsköterskans hälsosamtal i åk 1 (ELSA)
- Uppföljning och utvärdering av tidigare Plan mot kränkande behandling

3.2 Sammanställning av analys

Elevenkäter vt 2020 och ht 2020

I elevenkäten som gjordes vt 2020 med fokus på undervisning framkommer av de elever som deltog i undersökningen (53%) att 91% känner sig trygga på skolan. Vi ser att det finns elever som anser att det förekommer ett negativt språkbruk mellan elever, då 26% har uppgett att det stämmer ganska bra eller helt och hållet. På frågan om elever pratar om och till varandra med respekt så svarar 19% att det stämmer ganska dåligt.

Ht 2020 är svarsfrekvensen i elevenkäten 66%, en klar förbättring. Av de som deltog i undersökningen svarar 93% att de känner sig trygga i skolan. Det finns därmed elever som inte känner sig trygga i skolan, är rädda för andra elever och för personal. Vi kan i resultatet se en liten skillnad i att elever i årskurs 1 känner en större otrygghet samt att tjejer i större grad upplever en brist på respekt elever emellan. 83% av eleverna uppger i enkäten att de vet vem de ska vända sig till om någon blir utsatt. Dock så uppger 38% av eleverna att de inte vet om en vuxen reagerar om någon av eleverna på skolan blir kränkt.

Enkät kring elevens röst

Svarsfrekvens låg på 54%. I frågan kring trygghet så svarade 95% att de känner sig trygga i skolan. På frågan om trivsel svarade 92% att de trivs på skolan. Eleverna fick i enkäten möjlighet att ge förslag på förändring och nedan är en sammanfattning om önskemål som framkom.

- fler bord, soffor och stolar inomhus och utomhus
- möjlighet till aktivitet och stimulans under raster både inomhus och utomhus.
- papperskorgar inomhus och utomhus

- mat/dryckesautomater på yrkesprogrammen
- större utbud i cafeteria med förlängda öppettider
- möjlighet till att skärma av i matsalen

Incidentrapporter och utredning av kränkningar/trakasserier

Av de nio incidentrapporter som inkommit under 2020 så uppmärksammar vi en skillnad utifrån kön, då det finns en överrepresentation av tjejer i underlaget. Underlaget visar att det är fler incidenter som rapporteras gällande lektionstid än på undervisningsfri tid.

Tre kränkingsutredningar är genomförda under 2020, vilket är för få att göra en analys på. Information kopplas däremot till resultat från incidentrapporterna.

Tillbud

Under 2020 så inkom det en tillbudsrapport.

ELSA-underlaget

I en sammanställning från skolsköterskan visar ELSA-resultatet 2020 att elever åk 1 på Herrgårdsgymnasiet hamnar på ett värde på 3,2 i trygghet, där bästa värdet är 0. Detta jämförelsevis mot resten av länet som ligger på 4,0.

I frågor kring utsatthet så ligger vi ungefär lika som resten av länet med ett värde på 8 mot 7.

Utvärdering av tidigare Plan mot Kränkande behandling

Insatserna för att göra skolan till en tryggare plats fortsätter att implementeras, däribland arbetet med att uppmärksamma kränkningar. Mentorsuppdraget har fungerat bra under distansperioden. Implementeringsarbetet kring rutinen främja närvaro och blanketten anmälan till rektor är fortsatt pågående även under 2021. Skolkurators arbete med att lyfta fram elevens röst är pågående och under utveckling.

3.3 Sammanfattande analys

Det systematiska kvalitetsarbetet gällande underlag för aktiva åtgärder och implementering av rutiner behöver utvecklas ytterligare. Identifierat är också att för att öka utfallet i enkätresultaten så bör detta förärbettas mer i klasserna. Före enkäten kring elevens röst så behöver diskrimineringsgrunderna kopplas på så att perspektivet och reflektionerna från eleverna breddas så vi säkerställer att all information från eleverna kommer fram.

Rutinen kring främja närvaro, anmälan rektor samt incidentrapporter bör fortsatt implementeras. Det är utmärkande att det sker ett så litet antal anmälningar om kränkning/trakasserier och dessa rutiner behöver lyftas för att säkerställa att all personal reagerar om en elev blir utsatt.

Analysen visar också att det inte i nuvarande underlag finns behov av särskilt riktat arbete utifrån diskrimineringsgrunderna förutom funktionsnedsättning. Det kan bero på att kunskapen behöver öka hos elever/ personal kring begreppen och normer kopplat till dessa.

I analysen av elevens röst framkommer att arbetet kring att tillgängliggöra den fysiska lärmiljön är fortsatt pågående. Önskemål om placering och förbättring av möblemang/aktiviteter både inne i skolans lokaler samt utomhus lyfts fram av elever. En förbättring av utemiljön omkring skolan är pågående och ett arbete som utförs av yrkesprogrammen och i samverkan med SÄBO. En trivsel och utvecklingsgrupp finns sedan ht 2020 på skolan.

4. ÅTGÄRDER

Utifrån resultatanalys har två stora utvecklingsområden för Herrgårdsgymnasiet identifierats. Vi fortsätter att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet kring årshjul, rutiner och dokument samt det påbörjade arbetet kring normer och normmedvetet förhållningssätt.

4.1 Aktiviteter och tidsplan

- Fortsatt vuxennärvaro i korridorer och bibliotek för att skapa trygghet.
- Aktivera elevrådet som ska vara med vid framtagande av skolgemensamma regler.
- Fortbildning i normmedvetet förhållningssätt för all personal.
- All personal ska arbeta utifrån ett normmedvetet förhållningssätt
- Riktat arbete med språkbruk och kring likabehandlingsarbetet med normer kopplat till detta med eleverna.
- Elevhälsoteamet (EHT) samverkar med personal (förstelärare) och vidtar åtgärder efter att underlag (enkäter, elevens röst osv.) analyseras.
- Planera för arbetet med diskrimineringsgrunder och begrepp (filmmaterial) som ska genomföras av lärare ut till elever.

Åtgärder	Tidsplan	Genomförande-ansvarig
Elevinflytande: elevråd och klassråd	Pågående	Rektor och mentorer
Fortbildning i normkritiskt förhållningssätt för lärarna	Läsåret 20-21	Processledare och skolkurator
Fortbildning i tillgängliga lärmiljöer för lärarna	Läsåret 2020-2021 (förstelärardagar)	Processledare
Vuxennärvaro utanför klasstid (korridorer, matsal, cafeteria osv.)	Pågående	All personal

Riktat arbete kring språkbruk och normer till eleverna	Läsåret 20-21	Förstelärare, mentorer, skolkurator
Framtagande av ordningsregler	Vid läsårets start	Rektor och elevrådet
Åtgärder efter kartläggning av lärmiljön.	enl. årshjul	Rektor
Planera för arbetet kring diskrimineringsgrunder (filmer)	Vt21	Skolkurator
Implementering av arbete kring diskrimineringsgrunder (filmer) till elever.	Ht 21	Lärare/mentorer

4.1.1 Systematiskt kvalitetsarbete

Extra fokus kommer ligga på följande punkter i årshjulet:

1. Informera om rutinen kring anmälan till rektor samt blanketten incidentrapport till personal och förtydliga i återkopplingen om vikten av den information som finns där och hur den används.
2. I ovan arbete även uppmärksamma resultatet av antal utredning av kränkningar och trakasserier och låta personalen analysera detta.
3. Ta fram ett material till mentorer inför enkäter för att öka deltagande. Hitta frågeställningar kring begrepp i likabehandlingsarbetet, fokus diskrimineringsgrunder.
4. Skolkurator tar stöd av förvaltningsövergripande processledare i att förbättra material inför analystillfällen och dokumentation av underlag.

4.1.2 Aktiva åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna

I underlaget framkommer inte mycket utifrån diskrimineringsgrunderna utan fokus kommer att vara på att öka medvetenheten kring normer kopplat till respektive diskrimineringsgrund och begrepp kopplat till likabehandlingsarbetet enligt de främjande insatser som planerats, se ovan.

Diskrimineringsgrund	Resultat	Analys
Kön	-	-
Könstillhörighet	-	-
Religion	-	-

Etnicitet	-	-
Funktionsnedsättning		Tillgängliga lärmiljöer Normer: arbete med elevers respekt för allas olikheter
Sexuell läggning		-
Ålder	-	-
Kränkning		Behov av förtydligande av rutiner och dokumentation

4.2 Åtgärdsrutin

Herrgårdsgymnasiet följer den förvaltningsövergripande rutinen om det inträffar en händelse som misstänks röra diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

5. FÖLJA UPP OCH UTVÄRDERA

För att säkra det systematiska kvalitetsarbetet följer likabehandlingsarbetet följande årshjul.

Tidpunkt	Aktivitet	Ansvar för genomförande	Deltagare
Januari	Upprätta Plan mot kränkande behandling	Skolkurator	EHT
Februari	Presentation för personal	Skolkurator	All personal
	Presentation för elever	Mentorer	Elever
April/maj	Elevenkät	Intendent	Mentorer
Maj	Sammanställning enkätresultat	Intendent	Rektor och skolkurator

Juni	Analys av enkätresultat	Skolkurator	EHT
Augusti	Återkoppling enkätresultat + analys för personal	Skolkurator	All personal
Augusti	Genomgång av viktiga begrepp, rutiner och dokument	Rektor	All personal
September/Oktober	Återkoppling enkätresultat, analys + begreppsgenomgång för eleverna	Skolkurator	Elever
Oktober	Elevenkät	Intendent	Mentorer
	Elevens röst: Enkät	Skolkurator/Mentorer	Elever
November	Sammanställning av enkätresultat	Intendent	Rektor och skolkurator
	Sammanställning av enkätresultat: Elevers röst	Skolkurator	Rektor
December	Analys av <ul style="list-style-type: none"> · Enkätresultat · Övrigt underlag 	Skolkurator	EHT

